

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713214088
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713214088.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti súdu o mal. deti L.: A. M., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov N. L., bytom O. XXX a L. L., bytom O. 211, o návrhu matky na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. januára 2014, č.k. 10P/92/2013-21 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh matky, ktorým sa domáhala, aby súd zveril mal. A. M. L. a mal. A. L. do jej osobnej starostlivosti zamietol. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 11.08.2010 sp. zn. 7C/105/2010 bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli mal. deti A. M. a A. zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zviazal prispievať na ich výživu po 50 Eur mesačne na každé dieťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.08.2010. Dňa 08.02. 2011 na základe návrhu otca o zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti mal. detí a ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti začalo na Okresnom súde Považská Bystrica konanie pod sp. zn. 6P/10/2011. Ako dôvod zmeny rozhodnutia o osobnej starostlivosti otec uvádzal, že matka detí ich starostlivosť zanedbáva, nakoľko požíva alkoholické nápoje. Počas tohto konania matka detí začala navštevovať protialkoholickú poradňu, preto otec detí zobral návrh späť a súd konanie uznesením zo dňa 25.07. 2011 zastavil. Návrhom zo dňa 10.02.2012 sa otec opätovne domáhal v konaní sp. zn. 5P/10/2012 zmeny rozhodnutia o osobnej starostlivosti mal. detí z dôvodu, že ich matka nie je schopná sa o deti postarať, naďalej požíva alkoholické nápoje. Skutočnosť, že matka naďalej požívala alkoholické nápoje, bolo v konaní sp. zn. 5P/10/2012 preukázané výpoveďami svedkov, dospelých dcér účastníkov E. a O. L.. I keď sa matka bránila, že alkoholické nápoje nadmerne nepožíva, v rozsudku súdu sa konštatuje, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že keď matka požíva alkoholické nápoje, o mal. deti nie je dostatočne postarané a časť rodičovských povinností najmä o mal. A. preberajú potom na seba dospelé dcéry účastníkov. Súd tiež vtedy vyhodnotil, že zo spisového materiálu vyplynulo, že matka alkoholické nápoje požíva už dlhšiu dobu, dobrovoľne sa aj podrobila protialkoholickému liečeniu, avšak celkom neabstinovala. Svedkyňa O. L. potvrdila, že na štedrý deň 2011 mala matka vypité, potom aj dňa 08.01.2012. Svedkyňa E. L. potvrdila, že dňa 17.03. 2012 bola matka opitá, spala, a mal. A. si zobral k sebe otec. Z uvedených dôvodov boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti otca. V konaní sp. zn. 10P/3/2013 bol návrh matky na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti rozsudkom č.k. 10P/3/2013-92 zo dňa 23. júla 2013 opäť zamietnutý. Matka v konaní sp. zn. 10P/3/2013 tvrdila, že s požívaním alkoholických nápojov nemá žiaden problém. V odôvodnení rozsudku sa konštatuje, že jej tvrdenie však hodnoverne nepreukázala. Naopak skončenie pracovného pomeru pre požívanie alkoholu zo strany zamestnávateľa P. a.s. ako aj výpovede svedkýň O. a E. L. a napokon aj samotný pohovor opatrovníka s mal. A. preukázali, že matka naďalej požívala alkoholické nápoje a nebola schopná zabezpečiť deťom

stabilné výchovné prostredie. Bolo preukázané, že v novembri 2012 matka požila alkoholické nápoje na pracovisku. V decembri 2012 a v januári 2013 požitie alkoholu u nej potvrdili svedkyne O. L. a E. L. a následne sa tak stalo aj v máji 2013. A. vtedy v pohovore s opatrovníkom uviedol, že rozpozná, keď matka požije alkoholické nápoje a vtedy odchádza k starej matke. V konaní sp. zn. 10P3/2013 bolo tiež preukázané, že matka ukončila dispenzarizáciu v psychiatrickej ambulancii, kde sa liečila pre škodlivé užívanie alkoholu. Z liečby sa bezdôvodne odhlásila a nezaevidovala sa na žiadnej inej ambulancii. Mal. A. v pohovore s opatrovníkom sa vyjadril, že chce zostať v starostlivosti otca. Mal. A. sa vyjadrila, že chce bývať s mamou v O.. Z dôvodu nevhodnosti, nestálosti výchovného prostredia u matky, ktoré bolo ohrozené požívaním alkoholu, súd nevyhovel návrhu matky o zverenie detí do jej starostlivosti. Rozsudok č.k. 10P/3/2013 -92 zo dňa 23. júla 2013 nadobudol právoplatnosť 28.08.2013. Dňa 21.10.2013 matka podala na tunajší súd opätovne návrh na zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti. V konaní sp.zn. 10P/92/2013 bola vypočutá svedkyňa O. L., ktorá uviedla, že počas Vianoc 2013 našla A. u mamy fľašku od alkoholu v posteli a A. zmenila stanovisko a chce bývať u otca. Svedkyňa E. L. potvrdila, že A. volala otcovi na štedrý deň, aby prišiel pre deti od matky a následne mal. A. svedkyňi rozprávala, že našla mame pod vankúšom fľašu. Svedkyňa tiež uviedla, že medzi Vianocami a Silvestrom chcel A. ísť k mame, preto ich tam otec spolu so A. zaviezol, ale matka bola opäť opitá a deti u matky nezostali. Svedkyňa tiež uviedla, že mal. A. sa jej zverila, že je na mamu nahnevaná a nechce k nej ísť. V roku 2014 sa s mamou ani nestretla. Svedkyňa tiež uviedla, že mal. A. bola u psychologičky, pretože si sťažovala často na bolesti brucha a psychologička uviedla, že má neurózu, a dôvodom neurózy je, že nevie, kde má domov. U psychologičky bola v januári 2014. Z vyjadrenia opatrovníka súd zistil, že vzťahy medzi mal. A., A. a deťmi priateľky otca nie sú narušené. Deti v pohovore s opatrovníkom tieto vzťahy hodnotili ako „normálne“. Deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca v konaní 5P/10/2012 Okresným súdom Považská Bystrica z dôvodu nestability výchovného prostredia u matky mal. detí, ktorá bola zapríčinená požívaním alkoholických nápojov. Odvtedy sa matka opakovane domáhala zverenia detí do osobnej starostlivosti. Tak ako v predchádzajúcom konaní sp. zn. 10P3/2013 ani v tomto konaní sa jej nepodarilo preukázať, že nepožíva nadmerne alkoholické nápoje a že je schopná zvládnuť starostlivosť o mal. detí bez ohrozenia mal. detí spôsobeného požívaním alkoholických nápojov. Zatiaľ čo v konaní sp. zn. 10P/3/2013 mal. A. vzhľadom na silnú citovú väzbu k matke vyjadrila názor, že chce bývať s mamou v Podvaží a nevyjadrovala sa k požívaniu alkoholických nápojov u matky, v konaní sp. zn. 10P/92/2013 zmenila názor s tým, že chce zostať bývať u otca. Zmena názoru nastala potom, čo na Vianoce 2013 našla fľašu od alkoholu v posteli matky. Odvtedy matku nenavštívila a chce bývať u otca. Aj svedkyne O. L. a E. L. potvrdili, že u matky problém s požívaním alkoholických nápojov naďalej pretrváva. Vyplývalo to z ich výpovedí, keď matka počas vianočných sviatkov ako aj medzi Vianocami a Silvestrom bola opitá. Za daného stavu, keďže nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane matky a naopak mal. A. zmenila svoj názor a žiada zostať bývať u otca, súd konštatujúc, že nestabilita výchovného prostredia u matky pretrváva, jej návrh zamietol. Maloleté deti ponechal v starostlivosti otca, ktorý sa o deti riadne stará, v jeho starostlivosti neboli zistené nedostatky. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 26 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí, navrhla ho zmeniť tak, že odvolací súd obe deti zverí do jej osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že svojím návrhom sa opakovane domáhala, aby obe mal. deti A. a A. boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na to, že súd jej návrh opäť zamietol, ako žiadal otec mal. detí, namietala, že v rozsudku nie sú uvedené všetky jej námietky, ktorými sa chce obhájiť a preto žiadala odvolací súd, aby nariadil v danej veci pojednávanie. Poukázala na to, že otec nemal snahu a ochotu zúčastniť sa konania na okresnom súde, bez pozvania boli prítomné obe staršie dcéry O. a E.. Uviedla, že obe deti chcú bývať a žiť s ňou v rodinnom dome a navštíviť otca a staršie dcéry, keď budú mať záujem byť s nimi. Zároveň žiadala, aby otcovi mal. detí súd neurčil vyživovaciu povinnosť, nakoľko vie a dokáže sa postarať o ne sama po všetkých stránkach. Uviedla, že u nej nachádzajú pokoj, majú svojich kamarátov, svoje súkromie a nemusia putovať po rôznych miestach a domácnostiach, čo im neprospieva a poškodzuje ich detstvo, psychický a fyzický vývin a hlavne slobodu, ktorá im patrí.

Otec sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť v plnom rozsahu. Uviedol, že otec mal. detí spoločne aj dospelými dcérami E. a O. mal.

deťom zabezpečujú riadnu starostlivosť. V tejto starostlivosti nezaznamenali žiadne nedostatky. Otec s deťmi sa z držiavajú prevažne na byte v C. v O. K. alebo vo firme v O. Podhradí. Obe deti sa tak vyjadrili aj pred psychológom Mgr. Y., že všade tam, kde sú, im je dobre. Medzi deťmi A. a A. a synmi otcovej družky sú niekedy malé roztržky.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal odvolacie námietky, ktoré boli v odvolaní matkou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojuje aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie v súlade s § 132 O.s.p., vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa presvedčivé.

Predmetom tohto konania bol návrh matky, ktorým sa domáhala zverenia mal. A. M. a mal. A. do jej osobnej starostlivosti. Návrh na zmenu zverenia mal. detí odôvodnila tým, že deti u otca vyrastajú v nevhodnom prostredí, v ktorom dochádza ku konfliktom s deťmi družky otca. Deti žijú v nepokoji, strese, bez pocitu bezpečnosti a istoty a dožadujú sa bývania s ňou. Zastávala názor, že deti sú v nepriaznivom prostredí ich otca proti svojej vôli, odpútaní od kamarátov a známych, na ktorých boli zvyknutý v prostredí, kde žije ona, otec im zakazuje ísť k matke a bráni tak stretnutiu matky s deťmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

V zmysle § 154 O.s.p. pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a súd pri rozhodovaní neprihliada na okolnosti, ktoré by len prípadne mohli v budúcnosti nastať. Ak by sa v čase po rozhodnutí o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností zmenili pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť toto rozhodnutie alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov, ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb. Jedná sa len o zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru, o podstatnú zmenu v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach. Pri rozhodovaní

musí súd prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj na právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Maloleté dieťa, ktoré je so zreteľom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné samostatne vyjadriť svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú, preto aj v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Teda súd musí dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa, na jeho citové väzby k tomu-ktorému rodičovi. Súd musí zohľadniť aj bytové pomery, zamestnanie, pracovný čas, ale najmä zdravotný stav, charakterové a morálne vlastnosti rodiča, ktorému zveruje dieťa do osobnej starostlivosti, aby bola zabezpečená jeho riadna výchova. Tiež musí brať do úvahy vek a zdravotný stav dieťaťa, jeho dochádzku do školy, denný režim a podobne. Rozhodujúcim hľadiskom pre úvahu o najvhodnejšej úprave výchovy maloletého dieťaťa teda zostáva vždy záujem mal. dieťaťa. Riadiac sa vyššie citovanou zákonnou úpravou, odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že návrh matky nie je dôvodný.

Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vec správne právne posúdil. V danej veci bolo nesporne preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 11.08.2010, sp. zn. 7C/105/2010 bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli mal. deti A. M. a A. zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu po 50 eur mesačne na každé dieťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.08.2010. Dňa 08.02.2011 na základe návrhu otca o zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti mal. detí a ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti, začalo na Okresnom súde Považská Bystrica konanie pod sp. zn. 6P/10/2011. Ako dôvod zmeny rozhodnutia o osobnej starostlivosti otec uvádzal, že matka detí ich starostlivosť zanedbáva, nakoľko požíva alkoholické nápoje. Počas tohto konania matka detí začala navštevovať protialkoholickú poradňu, preto otec detí zobral návrh späť a súd konanie v dôsledku späťvzatia návrhu otcom zastavil. Na základe rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26.03.2012, č.k. 5P/10/2012-28 boli mal. deti A. M. a A. zverené do osobnej starostlivosti otca s tým, že ich bude zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. A. M. sumou 35 eur a na mal. A. sumou 30 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku do rúk otca, do posledného dňa v predchádzajúcom mesiaci pod následkom výkonu rozhodnutia. Zároveň bol upravený styk matky s mal. deťmi, týmto bol zmenený rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 11.08.2010, č.k. 7C/105/2010-18 v časti o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že hoci matka detí popierala, že by alkohol nadmerne požívala, dve plnoleté dcéry účastníkov O. a E. potvrdili tú skutočnosť, že matka naďalej alkohol požíva, v čase, keď má vypité nedokáže kontrolovať deti. Z odôvodnenia tohto rozsudku ďalej vyplýva, že matka navštevuje protialkoholickú poradňu, nedodríava dôsledne abstinenciu a nie je dostatočne sebakritická. Súd mal teda za preukázané, že aj v čase liečby bola niekoľkokrát opitá a vtedy nebola schopná sa o svoje mal. deti postarať. Odvolací súd poukazuje najmä na tú skutočnosť, že tak ako v predchádzajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 10P/3/2013, ani v tomto konaní sa matke nepodarilo preukázať, že nepožíva nadmerne alkoholické nápoje a že je schopná zvládnuť starostlivosť o mal. deti bez ohrozenia mal. detí spôsobeného požívaním alkoholických nápojov. Správne súd prvého stupňa konštatoval, že zatiaľ čo v konaní sp. zn. 10P/3/2013 mal. A. vzhľadom na silný citovú väzbu k matke vyjadrila názor, že chce bývať s mamou v O. a nevyjadrovala sa k požívaniu alkoholických nápojov u matky, v tomto konaní zmenila názor s tým, že chce ostať bývať u otca. Zmena názoru nastala potom, čo na Vianoce 2013 našla fľašu od alkoholu v posteli matky. Odvtedy matku nenavštívila a chce bývať u otca. Aj svedkyne, plnoleté dcéry účastníkov O. L. a E. L. potvrdili, že u matky problém s požívaním alkoholických nápojov naďalej pretrváva. Za daného stavu odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa má za to, že nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane matky a naopak mal. A. zmenila svoj názor a žiadala, aby mohla bývať u otca a preto správne súd prvého stupňa konštatoval, že nestabilita výchovného prostredia u matky pretrváva a z tohto dôvodu jej návrh zamietol. Námiety matky uvádzané v odvolaní preto neboli dôvodné.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné